

KRAJSKÝ PAMIATKOVÝ ÚRAD BANSKÁ BYSTRICA

Číslo konania: KPUBB-2023/14624-2/58359/PIA, FRA

Banská Bystrica, 27.07.2023

Vybavuje, kontakt Mgr. Marián Piatrov /+ 421 48 2455 827

Mgr. Monika Fratričová /+421 48 2455 824

ROZHODNUTIE

Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica, vecne a miestne príslušný správny orgán na úseku ochrany pamiatkového fondu, podľa § 11 ods. 1 a § 9 ods. 5 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“), v spojitosti s § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) vydáva toto

rozhodnutie

Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica (ďalej len „KPÚ Banská Bystrica“ alebo „správny orgán“) podľa § 32 ods. 2 a 4 v spojitosti s § 32 ods. 5 a 7, § 33 ods. 2 a 4, § 35 ods. 7 a § 39 ods. 1 pamiatkového zákona

rozhodol

o zámere vlastníka, Rímskokatolíckej cirkvi, Farnosť Medzibrod, Hlavná 5, 976 96 Medzibrod, vykonať obnovu a reštaurovanie

1) pamiatkového objektu (ďalej len „PO“): „**Kostol rímskokatolícky sv. Márie Magdalény**“, evidovaného v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ďalej len „ÚZPF“) **pod č. 58/1, v rozsahu:**

- a) revízia odvlhčenia a odvodnenia – odvedenie vôd mimo PO vrátane areálu a úpravy terénu s tým spojené
- b) obnova omietok a výmalby fasád s odstránením sekundárnych nevhodných (nastavených cementom) omietok s prezentáciou exteriérových nástenných malieb (podľa výsledkov reštaurátorského výskumu)
- c) odstránenie exteriérových cementových soklov po obvode kostola
- d) odstránenie dvoch novodobých betónových oporných pilierov na juhozápadnej strane lode a statické zabezpečenie obvodového muriva PO
- e) zabezpečenie vitrážových okien ochrannými sieťami (po dokončení obnovy fasády)
- f) výmena strešnej krytiny
- g) osvetlenie kostola z exteriéru
- h) inštalácia nových vežových hodín (doložených dobovou fotografiou)
- i) obnova konštrukcie zvonovej stolice do pôvodného stavu vrátane zvonov – odstránenie sekundárnych častí, ktoré boli navarené pri elektrifikácii zvonov v minulosti
- j) komplexná obnova – výmena elektroinštalácie v celom kostole vrátane zavedenia elektrického temperovania do lavíc a zavedenie elektroinštalácie do veže (príprava pre inštaláciu hodín)
- k) obnova interiéru kostola – odstránenie a obnova omietok v dolných častiach stien poškodených zavlnutím
- l) výmalba interiéru
- m) obnova – výmena okenných výplní v sakristii (1 ks), v miestnosti nad sakristiou (2 ks) a kruhového okna svätyne (za hlavným oltárom) s možnosťou jeho otvárania

- n) odstránenie plechových krytov – uzáverov na klenbe kostola (nad pôvodnými otvormi na zavesenie svietidiel)
- o) reštaurovanie architektonických súčastí architektúry PO:
 - triumfálneho oblúka
 - kamennej nádoby v sakristii
 - kamenného vstupného portálu do kostola.
- 2) **PO „Múr hradbový s bránou“, ÚZPF č. 58/2, v rozsahu:** komplexná obnova – doplnenie zrúcaných častí, vyspravenie muriva, vyrovnanie jeho koruny a prekrytie striedkou s krytinou; ktoré tvoria národnú kultúrnu pamiatku (ďalej len „NKP“): „Kostol a múr hradbový“, ÚZPF č. 58/1 – 2, parc. C-KN č. 314, k. ú. Ľubietová,
- 3) **úpravu parc. C-KN č. 314 (areálu kostola – príkostolný historický cintorín) v rozsahu:**
 - a) úpravy terénu súvisiace s revíziou ovlhčenia a odvodnenia PO
 - b) chodníkové komunikácie
 - c) zatravnené plochy, ktorý je z hľadiska záujmov chránených pamiatkovým zákonom

p r í p u s t n ý

a určuje nasledovné podmienky:

- 1) Pre prípravu obnovy a reštaurovania NKP vykonať pamiatkový výskum podľa § 35 ods. 4 písm. a) pamiatkového zákona:
 - a) **druh výskumu:** umelecko-historický a architektonicko-historický (ďalej len „A-H a U-H výskum“);
 - b) **so zameraním na:**
 - vyhodnotenie umelecko-historického a architektonicko-historického vývoja NKP,
 - špecifikovanie individuálnych pamiatkových hodnôt,
 - inventarizáciu hodnotných prvkov objektu,
 - určenie rozsahu a stavu zachovania pamiatkovo hodnotných detailov,
 - spracovanie návrhu pamiatkovej obnovy,
 - c) **miesto a rozsah vykonávaného výskumu:** NKP „Kostol a múr hradbový“, ÚZPF č. 58/1 – 2, parc. C-KN č. 314, k. ú. Ľubietová;
 - d) **spôsob vykonávania výskumu:** obhliadkový a sondážny;
 - e) Terénnu časť pamiatkového výskumu ukončiť záverečnou komisiou za prítomnosti KPÚ Banská Bystrica.
 - f) Výskumnú dokumentáciu spolu so stanoviskom Pamiatkového úradu Slovenskej republiky (ďalej len „PÚ SR“) vlastník odovzdá KPÚ Banská Bystrica do 120 dní po ukončení terénnej časti výskumu; ak z objektívnych dôvodov nie je možné v uvedenej lehote dokumentáciu odovzdať, písomne požiada o jej predĺženie.
- 2) Obnovu a prezentáciu:
 - a) fasád PO „kostol rímskokatolícky sv. Márie Magdalény“ (ďalej len „PO kostol“) vrátane pôvodných fragmentov primárnych (? gotických) omietkových vrstiev s nástennou maľbou a kamenných architektonických článkov na severnej fasáde lode kostola a sakristie;
 - b) výmenu strešnej krytiny PO „kostol“;
 - c) výmenu elektroinštalácie v PO „kostol“;
 - d) interiéru PO „kostol“ – odstránenie a obnova omietok v dolných častiach stien poškodených zavlhnutím;
 - e) výmaľbu interiéru PO „kostol“;
 - f) reštaurovanie triumfálneho oblúka PO „kostol“;
 - g) obnovu PO „múr hradbový s bránou“;

navrhnuť a realizovať v súlade s výsledkami a návrhom pamiatkovej obnovy „A-H a U-H výskumu“.

V prípade potreby KPÚ Banská Bystrica na základe návrhu pamiatkovej obnovy vydá samostatné rozhodnutie o zámere obnovy resp. reštaurovania.

- 3) Zvody na odvedenie zrážkových vôd z PO „kostol“ zaústiť do kanalizácie.
- 4) Odstrániť 2 ks ihličnatých stromov – tují (Thuja sp.) v tesnej blízkosti severozápadných oporných pilierov pred hlavným vstupom do PO „kostol“.
- 5) Z fasád PO „kostol“ odstrániť materiálovo nevhodné omietkové vrstvy na báze cementu vrátane soklových omietok. Obnovu poškodených omietkových vrstiev fasád realizovať omietkami na vápennej báze.
- 6) Nové exteriérové ochranné siete vitrážových výplní okenných otvorov zhotoviť z kovového nekorodujúceho materiálu. Ochranné siete osadiť tak, aby nebol narušený architektonický výraz PO „kostola“.
- 7) Exteriérové osvetlenie – ilumináciu PO „kostol“:
 - a) navrhnuť tak, aby nasvetlením nedochádzalo k vizuálnej deformácii objemového a architektonického členenia – nasvietiť aj strechu kostola a veže;
 - b) zvážiť možnosť osadenia svetelných telies do konštrukcie PO „múr hradbový s bránou“.
- 8) Odstránenie sekundárnych častí zvonovej stolice PO „kostol“, ktoré boli navarené pri elektrifikácii zvonov v minulosti a obnovu konštrukcie zvonovej stolice do pôvodného stavu (drevená konštrukcia) vrátane osadenia zvonov navrhnuť a realizovať na základe výsledkov statického posudku s návrhom opatrení.
- 9) Trasovanie novej elektroinštalácie v interiéri PO „kostol“, vrátane zavedenia elektrického temperovania do lavíc a zavedenie elektroinštalácie do veže (príprava pre inštaláciu hodín), navrhnuť a realizovať v pôvodných drážkach, resp. vedením na povrchu stien pod kryciami lištami.
- 10) Novú okennú výplň v sakristii (1 ks) navrhnuť drevenú, so subtilnou konštrukciou, nie z europrofilov. Okenné výplne v miestnosti nad sakristiou (2 ks) PO „kostol“, zachovať a umelecko-remeselne obnoviť. V prípade že bude priestor využívaný spôsobom, ktorý si vyžaduje zvýšené tepelnoizolačné vlastnosti (funkcia depozitára na ktorý sa využíva dnes si to nevyžaduje) je možné tieto výplne nahradiť tvarovými a materiálovými kópiami s použitím pôvodných kovaní a obrtlíkov.
- 11) Kruhovú okennú výplň kruhového okenného otvoru svätyne (za hlavným oltárom) PO „kostol“ navrhnuť kovovú podľa existujúceho členenia okennej výplne, otváracú s možnosťou osadenia izolačného skla. Zachovať dekoratívny vitrážový prvok v stredovom kruhovom terčíku výplne.
- 12) Spracovať výkresovú dokumentáciu nových okenných výplní v mierke 1:20 a predložiť vopred na prerokovanie a odsúhlasenie KPÚ Banská Bystrica.
- 13) Odstrániť nevhodné plechové kryty – uzáverov na klenbe PO „kostol“ (nad pôvodnými otvormi na zavesenie svietidiel), otvory neprekrývať.
- 14) Pre prípravu úpravy nehnuteľnosti – parc. C-KN č. 314 vykonať pamiatkový výskum podľa § 35 ods. 4 písm. a) pamiatkového zákona:
 - a) **druh výskumu:** archeologický; záchranný;
 - b) **miesto a rozsah vykonávaného výskumu:** na pozemkoch parc. KN-C č. 314, k. ú. Ľubietová, v rozsahu komplexnej obnovy NKP;
 - c) **spôsob vykonávania výskumu:** archeologický výskum bude realizovaný: Zemné práce realizovať ručne metódami archeologického výskumu; práce budú pozostávať z vyhľadávania, preskúmania a zdokumentovania archeologických nálezov a kontextov a priebežnej fotografickej a grafickej dokumentácie stratigrafickej situácie vo výkopoch.
 - d) Výskum bude ukončený záverečnou komisiou za prítomnosti zástupcu KPÚ Banská Bystrica.
 - e) Výskumnú dokumentáciu spolu so stanoviskom PÚ SR vlastníka/investora odovzdá KPÚ Banská Bystrica do 120 dní po ukončení terénnej časti výskumu; ak z objektívnych dôvodov nie je možné v uvedenej lehote dokumentáciu odovzdať, písomne požiada o jej predĺženie.
 - f) Podmienky vykonania výskumu môžu byť počas jeho realizácie doplnené, prípadne upravené podľa aktuálnej nálezovej situácie. V prípade lokalizácie závažných hnutelných a nehnuteľných archeologických nálezov ďalší postup oprávnená osoba vykonávajúca výskum prerokuje s KPÚ Banská Bystrica.
- 15) Pri úprave nehnuteľnosti – parc. C-KN č. 314 (areál NKP s príkostolným cintorínom a archeologickou lokalitou):
 - a) ponechať terén v súčasnej konfigurácii, minimalizovať zásahy do kultúrnej vrstvy pod terénom;

- b) nové chodníkové komunikácie navrhnuť v minimálnom rozsahu;
 - c) povrch navrhnuť a realizovať z kamennej dlažby vo formáte: štvorec, obdĺžnik z regionálneho typu kameňa (pemzové tufy ryolitového zloženia s granátom z lokality Strelníky alebo Povrazník)
 - d) vylúčiť akúkoľvek výsadbu stromov a krov.
- 16) Spracovať prípravnú dokumentáciu:**
- a) komplexné zameranie NKP (pôdorysy, pohľady, rezy, výškopis terénu, zameranie klenieb, krovov...)
 - b) komplexný statický posudok NKP s návrhom opatrení, zameraný okrem iného na:
 - odstránenie dvoch novodobých betónových oporných pilierov na juhozápadnej strane lode PO „kostola“
 - vyhodnotenie existujúcich prasklín a konštrukciu zvonovej stolice vo veži PO „kostola“ s vyhodnotením možnosti novú zvonovú stolicu realizovať drevenú podľa historických analógií
 - c) prípravnú dokumentáciu, ktorá vyplynie z výsledkov a návrhu pamiatkovej obnovy „A-H a U-H výskum“.
- 17) Spracovať projektovú dokumentáciu:**
- a) sanácie voči vlhkosti a odvedenia zrážkových vôd od obvodového muriva PO „kostol“
 - b) exteriérového osvetlenia PO „kostol“;
 - c) inštalácie nových vežových hodín (doložených dobovou fotografiou) v PO „kostol“
 - d) obnovy konštrukcie zvonovej stolice v PO „kostol“
 - e) výmeny elektroinštalácie v PO „kostol“
 - f) obnovy PO „múr hradbový s bránou“
 - g) úpravy parc. C-KN č. 314 (areál NKP s príkostolným cintorínom a archeologickou lokalitou);
 - h) projektovú dokumentáciu, ktorá vyplynie z výsledkov a návrhu pamiatkovej obnovy „A-H a U-H výskum“.
- 18) Prípravnú a projektovú dokumentáciu v priebehu spracovania prerokovať s KPÚ Banská Bystrica a následne predložiť na vydanie záväzného stanoviska.**
- 19) Kamenné architektonické články – výtvarné súčasti PO „kostol“:**
- a) kamennú nádobu v sakristii – polkruhovú misu osadenú v murive so skoseným rohom s vertikálnym žliabkovaním (súčasť odľahčovacieho oblúka pod schodiskom)
 - b) kamenného vstupného portálu do kostola reštaurovať.
- 20) Spracovať reštaurátorskú dokumentáciu v dvoch stupňoch:**
- a) návrh na reštaurovanie, obsahujúci správu z reštaurátorského výskumu (1. stupeň),
 - b) dokumentácia vykonaných reštaurátorských prác (2. stupeň)
- a predložiť na posúdenie KPÚ Banská Bystrica.
- 21) Vykonať reštaurátorský výskum zameraný na rozsah, stav zachovania hmoty a povrchových úprav, petrografického rozboru a chemickotechnologického vyhodnotenia materiálu a špecifikáciu poškodení kamenných architektonických článkov – výtvarné súčasti PO „kostol“. Na základe výsledkov navrhnuť technológiu reštaurovania.**
- 22) Terénnu časť reštaurátorského výskumu ukončiť záverečnou komisiou za prítomnosti KPÚ Banská Bystrica.**
- 23) Reštaurovanie realizovať konzervačnými a rekonštrukčnými spôsobmi, zameranými na obnovu výtvarných a umelecko-remeselných hodnôt NKP prostredníctvom fyzickej osoby s odbornou spôsobilosťou na reštaurovanie kamenných polychrómovaných sôch, kamenných architektonických článkov, muriva a nadväzujúcich omietok v interiéri a exteriéri objektov historickej architektúry (S6).**
- 24) Počas reštaurovania zvolávať kontrolné dni.**
- 25) Začiatok a predpokladaný koniec:**
- a) pamiatkového výskumu „A-H a U-H výskumu“ a archeologického priebežného výskumu;
 - b) reštaurovania (vrátane reštaurátorského výskumu);
 - c) obnovy (vrátane spracovania prípravnej a projektovej dokumentácie);
- oznámiť 7 dní vopred písomne KPÚ Banská Bystrica.

26) Každú zmenu zámeru posudzovaného v tomto rozhodnutí je vlastník povinný prerokovať s KPÚ Banská Bystrica.

Odôvodnenie:

KPÚ Banská Bystrica prijal dňa 17.02.2023 žiadosť Rímskokatolíckej cirkvi, Farnosť Medzibrod, Hlavná 5, 976 69 Medzibrod v zastúpení Martinom Uhríkom, administrátorom farnosti (ďalej len „vlastník“), o predĺženie platnosti rozhodnutia č. KPUBB-2020/789-6/8819/GRE, FRA zo dňa 03.02.2020 vydaného k zámeru komplexnej obnovy a reštaurovania NKP „Kostol a múr hradobný“, ÚZPF č. 58/1 - 2, Kňazovického 8, súp. č. 367, parc. C-KN č. 314, k. ú. Ľubietová. NKP „Kostol a múr hradobný“, ÚZPF č. 58/1 – 2 je tvorená PO:

- „Kostol rímskokatolícky sv. Márie Magdalény“, ÚZPF č. 58/1, parc. C-KN č. 314;
- „Múr hradbový s bránou“, ÚZPF č. 58/2, parc. C-KN č. 314.

KPÚ Banská Bystrica dňa 19. 07. 2023 na osobnom stretnutí spojeným s miestnou obhliadkou za účasti pána farára Martina Uhríka zistil, že za posledné 3 roky sa nevykonala žiadny úkon na ktorý bolo rozhodnutie č. KPUBB-2020/789-6/8819/GRE, FRA vydané. Vlastník aj naďalej plánuje realizovať komplexnú obnovu predmetnej NKP v takom rozsahu ako bolo uvedené vo vyššie spomínanom rozhodnutí. Z tohto dôvodu KPÚ Banská Bystrica vydáva rozhodnutie v pôvodnom znení, okrem podmienky č. 10 v ktorej určil 2 ks okenných výplní v miestnosti nad sakristiou umelecko-remeselné obnoviť. Ide o okenné výplne ktoré sú z polovice 19. storočia a pravdepodobne jediné zachované z tohto obdobia na celom kostole.

Správnemu orgánu je z úradnej činnosti známe, že predmetná NKP je výlučným vlastníctvom Rímskokatolíckej cirkvi, Farnosť Medzibrod, Hlavná 5, 976 69 Medzibrod.

Zámerom vlastníka je vykonať obnovu a reštaurovanie:

- 1) PO „Kostol rímskokatolícky sv. Márie Magdalény“, ÚZPF č. 58/1, v rozsahu:** revízia ovlhčenia a odvodnenia – odvedenie vôd mimo PO vrátane areálu a úpravy terénu s tým spojené; obnova omietok a výmalbu fasád s odstránením sekundárnych nevhodných (nastavených cementom) omietok a realizovať podľa reštaurátorského výskumu prezentáciu nástenných malieb; odstránenie cementových soklov po obvode kostola; odstránenie dvoch betónových oporných pilierov na juhozápadnej strane lode na základe statických posudkov a statické zabezpečenie; zabezpečenie vitrážových okien ochrannými sieťami (po dokončení obnovy fasády); výmena strešnej krytiny; inštalácia vežových hodín (doložených dobovou fotografiou); obnova konštrukcie zvonovej stolice a zvonov – po zásahoch ich elektrifikovania uviesť do pôvodného stavu – odstránenie sekundárnych častí, ktoré boli navarené pri elektrifikácii zvonov v minulosti (v súčasnosti sa už zvoní len ručne, preto je zámer uviesť ich do pôvodného stavu); komplexná výmena elektroinštalácie v celom kostole a zavedenie elektroinštalácie do veže (príprava pre inštaláciu hodín); osvetlenie kostola z exteriéru; obnova interiéru kostola – odstránenie a obnova omietok v dolných častiach stien poškodených zavlhnutím; výmalba interiéru; nové výplne okien – okno sakristie, okná miestností nad sakristiou (3 ks), výplň kruhového okna nad hlavným oltárom s možnosťou jeho otvárania (vetranie hlavne v lete – v kostole je vysoká vlhkosť); odstránenie plechových krytov na klenbe kostola s cieľom riešiť odvetrávanie z dôvodu eliminácie vlhkosti; zavedenie elektrického temperovania do lavíc; obnova architektonických kamenných a drevených súčastí architektúry kostola: reštaurovanie triumfálneho oblúka (odkrytie kamenných článkov); reštaurovanie kamennej nádoby v sakristii a reštaurovanie vstupného portálu do kostola.
- 2) PO „Múr hradbový s bránou“, ÚZPF č. 58/2, v rozsahu:** komplexná obnova ohradného múru – doplnenie zrúcaných častí, vyspravenie muriva, vyrovnanie jeho koruny a prekrytie strieškou s krytinou.
- 3) Úprava areálu kostola v rozsahu:** úpravy terénu, chodníkové komunikácie, zatravnené plochy.

KPÚ Banská Bystrica listom č. KPUBB-2019/23499-2/95855/GRE zo dňa 21.11.2019 upovedomil vlastníka v súlade s § 49 ods. 2 správneho poriadku, že z dôvodu zložitosti prípadu, nutnosti vykonania miestnej

obhliadky a prerokovania predloženého zámeru, sa nemôže vo veci predmetnej žiadosti vyjadriť do 30 dní od doručenia podania a vyjadrenie bude vydané do 60 dní od doručenia podania.

Správny orgán listom č. KPUBB-2019/23499-3/103425/GRE zo dňa 13.12.2019 požiadal (na telefonický podnet vlastníka dňa 09.12.2019) Pamiatkový úrad Slovenskej republiky (odvolací orgán, ďalej len „PÚ SR“) o predĺženie podľa § 49 správneho poriadku do termínu 31.01.2020.

PÚ SR listom č. PUSR-2019/7015-44/1138 zo dňa 08.01.2020 vyhovel žiadosti o predĺženie lehoty na rozhodnutie v konaní a predĺžil lehotu na vydanie rozhodnutia do 31.01.2020.

Na základe údajov publikovaných v literatúre (*In: Tirpák, J.: Ľubietová – poloha: Kostol sv. Márie Magdalény, časť: Literatúra, Nitra 2017*) sa pôvodne gotický farský rímskokatolícky kostol sv. Márie Magdalény spomína v roku 1397. Kostol bol v priebehu 15. storočia počas vojen poškodený a v roku 1502 ho obnovili. Okolo kostola bol postavený cintorínsky múr. V roku 1520 bol konsekrovaný spolu s kaplnkou sv. Anny na severnej strane kostola. Na severnej exteriérovej strane sa zachovali nástenné maľby (viď reštaurátorský výskum).

Podľa literatúry bol na východnej strane cintorínskeho múru postavený nový kostol sv. Michala, ktorý bol v rokoch 1787 – 1807 zrútený a materiál z neho použili na opravu staršieho kostola sv. Márie Magdalény.

PO „kostol sv. Márie Magdalény“ bol v roku 1780 prestavaný – podľa literatúry z pôvodnej gotickej stavby boli zachované len obvodové múry, portál do sakristie a triumfálny oblúk; okenné otvory boli zväčšené. Svätyňa má polygonálny uzáver. Na severozápadnej strane bola pristavaná veža. Obdĺžniková loď mala pôvodne drevenú povalu, ktorú v roku 1821 nahradili kamennou klenbou – tá z dôvodu roztlačania múrov bola v rokoch 1937 – 1938 nahradená novou, železobetónovou.

V NKP „Kostol a múr hradobný“ boli doposiaľ realizované čiastkové výskumy:

a) Nedeštruktívnym georadarovým meraním realizovaným v interiéri aj exteriéri PO „kostol“ (*Doc. RNDr. J. Tirpák, CSc.: Ľubietová – poloha: Kostol sv. Márie Magdalény – Odborný posudok nedeštruktívneho archeologického výskumu geofyzikálnym meraním, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Fakulta prírodných vied, Nitra 2017*) boli identifikované anomálie interpretované ako zvyšky základových murív starších fáz sakrálnej stavby ako sú severná časť staršej stavebnej fázy kostola, resp. základy kaplnky, oporný pilier na severovýchode, oblúkové základy sanktuária, resp. základy kaplnky, časť zaniknutého kostola vo východnom areáli cintorína.

b) Reštaurátorským výskumom fasád PO „kostol“ (*Akad. soch. Ján Filo – REŠTAURÁTORSKÝ VÝSKUM A NÁVRH NA REŠTAUROVANIE – NKP r. k. kostol sv. Márie Magdalény v Ľubietovej – 2018*) bolo potvrdené, že stavba prešla viacerými stavebnými etapami. Najstaršia etapa je gotická dokumentovaná fragmentmi, pôvodne interiérovej výmaľby a kamenných architektonických článkov na dnešnej severnej fasáde lode a sakristie – rozsah pôvodného objektu nebol zistený. Na základe výsledkov výskumu sa predpokladá, že súčasná hmota kostola vznikla prestavbou staršieho objektu, z ktorého sa časť stala súčasťou mladšieho s renesančnými a barokovými úpravami ako aj zjednocujúcou úpravou z prelomu (?) 19. a 20. storočia (historizmus).

Súčasná úprava fasád NKP je poslednou slohovou úpravou: fasády lode, svätyne a sakristie sú hladké okrovej farebnosti. Fasády veže, schodiska a hlavného vstupu sú zvýraznené štukovou výzdobou – plastickým architektonickým členením, pásovou bosážou po celej výške 1. NP a nárožia sú zvýraznené štruktúrovaným kvádrovaním; farebnosť plochy je okrová a farebnosť štukových prvkov je svetlookrová.

V NKP „Kostol a múr hradobný“ nebol k dnešnému dňu realizovaný komplexný **umelecko-historický a architektonicko-historický a archeologický výskum**.

KPÚ Banská Bystrica, po preštudovaní predmetnej žiadosti a archívnych podkladov a dohode s vlastníkom, zvolal ústne pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo dňa 13.01.2020. Ústneho pojednávania sa zúčastnil vlastník. Bola vykonaná miestna obhliadka a fotodokumentácia súčasného stavu NKP. Bol prerokovaný predložený zámer a podmienky pre prípravu a realizáciu obnovy a reštaurovania. Vlastníkovi bolo umožnené nahliadnuť do podkladov rozhodnutia a bol vyzvaný na vyjadrenie,

uplatnenie pripomienok a iných dôkazov. Vlastník sa do zápisnice uviedol, že v „*Historii domus*“ je zapísané, že v roku 1993 sa realizovali práce: nová výmalba interiéru kostola, elektrifikácia kostola a elektrifikácia zvonov. Správny orgán oboznámil vlastníka, že vzhľadom na nález stredovekých figurálnych a dekoratívnych malieb na severnej fasáde a zvyšky základových murív starších fáz sakrálnych stavieb, je potrebné pred komplexnou obnovou NKP vykonať pamiatkový výskum – umelecko-historický a architektonicko-historický. Vlastník na pojednávaní nevzniesol žiadne námietky voči navrhovaným opatreniam zo strany KPÚ Banská Bystrica a ani žiadne pripomienky k obsahu zápisnice. Z ústneho pojednávania bola spísaná zápisnica zaevidovaná pod č. KPUBB-2020/789-2/2840/GRE.

KPÚ Banská Bystrica upozorňuje:

- 1) Podľa ustanovenia § 32 ods. 8 pamiatkového zákona projektovú dokumentáciu obnovy NKP a projektovú dokumentáciu úprav nehnuteľnosti v pamiatkovom území môže spracovať len fyzická osoba autorizovaná podľa osobitného predpisu – podľa Zákona SNR č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinierov v znení zákona č. 236/2000 Z.z.
- 2) Podľa ustanovenia § 32 ods. 9 pamiatkového zákona projektovú dokumentáciu vypracovanú podľa odseku 8 a každú jej zmenu je vlastník povinný v priebehu spracovania prerokovať s krajským pamiatkovým úradom z hľadiska zachovania pamiatkovej hodnoty kultúrnej pamiatky alebo pamiatkového územia.
- 3) Podľa ustanovenia § 32 ods. 10 pamiatkového zákona pred začatím obnovy alebo úpravy nehnuteľnosti v pamiatkovom území je vlastník povinný krajskému pamiatkovému úradu predložiť prípravnú a projektovú dokumentáciu podľa odsekov 4, 7 až 9. Krajský pamiatkový úrad vydá osobitné záväzné stanovisko o každej prípravnej dokumentácii a každej projektovej dokumentácii obnovy a úpravy nehnuteľnosti v pamiatkovom území.
- 4) Podľa ustanovenia § 33 ods. 5 pamiatkového zákona je reštaurátorská dokumentácia súčasťou reštaurovania a spracúva sa v dvoch stupňoch (1. stupeň – návrh na reštaurovanie, obsahujúci správu z reštaurátorského výskumu, 2. stupeň – dokumentácia vykonaných reštaurátorských prác).
- 5) Podľa ustanovenia § 33 ods.6 pamiatkového zákona krajský pamiatkový úrad vydá osobitné rozhodnutie o každom stupni reštaurátorskej dokumentácie; o správe z reštaurátorského výskumu môže vydať samostatné rozhodnutie.
- 6) Podľa ustanovenia § 33 ods.7 pamiatkového zákona reštaurovanie môže vykonať:
 - člen Komory reštaurátorov
 - vysoká škola v rámci študijného programu reštaurátorská tvorba uskutočňovaného v študijnom odbore reštaurátorstvo.
- 7) Náležitosti reštaurátorskej dokumentácie určuje § 5 a § 6 vyhlášky Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 253/2010 Z. z., ktorou sa vykonáva pamiatkový zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „vykonávacia vyhláška“).
- 8) Reštaurovanie kamenných architektonických článkov – výtvarných súčasti PO „kostol“ vykonať prostredníctvom fyzickej osoby s odbornou spôsobilosťou na reštaurovanie kamenných polychrómovaných sôch, kamenných architektonických článkov, muriva a nadväzujúcich omietok v interiéri a exteriéri objektov historickej architektúry – S6 podľa § 5 ods. 2 písm. a) až d) zákona podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 200/1994 Z. z. o Komore reštaurátorov a o výkone reštaurátorskej činnosti jej členov.
- 9) Zoznam fyzických osôb s odbornou spôsobilosťou na reštaurovanie je k dispozícii na príslušných krajských pamiatkových úradoch, Pamiatkovom úrade SR a na internetovej adrese www.restauro.sk.
- 10) Umelecko-historický a architektonicko-historický výskum môže podľa § 35a ods. 1 pamiatkového zákona vykonávať len fyzická osoba, ktorá má osvedčenie o osobitnej odbornej spôsobilosti na vykonávanie pamiatkového výskumu v príslušnom odbore.
 - a) Oprávnená osoba, podľa § 39 ods. 5 pamiatkového zákona je povinná oznámiť KPÚ Banská Bystrica začatie pamiatkového výskumu najmenej 5 dní vopred a ukončenie terénnej časti pamiatkového výskumu bezodkladne;

- b) Osoba, ktorá vykonáva pamiatkový výskum podľa § 39 ods. 9 pamiatkového zákona spracuje výskumom získané poznatky vo výskumnej dokumentácii, ktorá je podkladom na spracovanie prípravnej dokumentácie alebo projektovej dokumentácie obnovy NKP; výskumnú dokumentáciu spracovať v súlade s podmienkami stanovenými § 7 a 8 vyhlášky Ministerstva kultúry SR č. 253/2010 Z. z., ktorou sa vykonáva pamiatkový zákon.
- c) Osoba, ktorá vykonáva pamiatkový výskum, podľa § 39 ods. 10 pamiatkového zákona, je povinná predložiť výskumnú dokumentáciu Pamiatkovému úradu Slovenskej republiky na posúdenie, ktorý k predloženej výskumnej dokumentácii do 30 dní vydá stanovisko.
- 11) Archeologický výskum je podľa ustanovenia § 36 ods. 4 pamiatkového zákona oprávnený vykonávať pamiatkový úrad alebo ním zriadená právnická osoba prostredníctvom fyzickej osoby, ktorá je v pracovnoprávnom vzťahu s pamiatkovým úradom alebo ním zriadenou právnickou osobou, spĺňa kvalifikačné predpoklady podľa § 35a ods. 3 písm. a) a c) a má poverenie od pamiatkového úradu alebo od ním zriadenej právnickej osoby na vykonávanie archeologického výskumu a archeologický ústav prostredníctvom osôb s odbornou spôsobilosťou; iná právnická osoba môže archeologický výskum vykonávať iba na základe oprávnenia vydaného ministerstvom.
- 12) Podľa ustanovenia § 39 ods. 8 pamiatkového zákona ak stavebník alebo ten, kto má rozhodnutie podľa odseku 1 vykonať, nemôže z objektívnych dôvodov zabezpečiť na vykonanie výskumu osobu podľa § 35a ods. 1 alebo, určí túto osobu ministerstvo na návrh pamiatkového úradu.
- 13) Zoznam právnických osôb oprávnených Ministerstvom kultúry SR vykonávať archeologický výskum je k dispozícii na príslušných krajských pamiatkových úradoch, Pamiatkovom úrade SR a na internetovej adrese www.pamiatky.sk.
- 14) Pri zabezpečení archeologického výskumu je stavebník povinný:
- a) podľa § 38 ods. 1 pamiatkového zákona finančne zabezpečiť archeologický výskum;
 - b) pred začatím pamiatkového výskumu uzatvoriť s oprávnenou osobou podľa § 35a ods. 1 a § 36 ods. 4 zmluvu o vykonaní pamiatkového výskumu; do uzatváranie zmluvy o vykonaní archeologického výskumu sa uvedú podmienky vykonávania archeologického výskumu vyplývajúce z tohto rozhodnutia, hlavne druh, rozsah a spôsob vykonávania výskumu, nakladanie s nálezmi a povinnosť spracovať výskumnú dokumentáciu podľa § 39 ods. 9 a 10 pamiatkového zákona a § 10 vykonávacej vyhlášky, navrhovateľ súčasne poskytne osobe poverenej vykonaním archeologického výskumu kópiu tohto rozhodnutia;
 - c) jedno vyhotovenie výskumnej dokumentácie spracovanej oprávnenou osobou odovzdať podľa § 39 ods. 11 pamiatkového zákona bezodplatne KPÚ Banská Bystrica a Archeologickému ústavu SAV.
- 15) Pri vykonávaní archeologického výskumu je oprávnená osoba povinná:
- a) nález historických stavebných konštrukcií (napr. torza architektúry) bezodkladne ohlásiť KPÚ Banská Bystrica, ktorý rozhodne o naložení s predmetným nálezom a ďalšom postupe prác;
 - b) podľa ustanovenia § 39 ods. 7 pamiatkového zákona ten, kto pamiatkový výskum vykonáva na základe zmluvy podľa § 39 ods. 3, je povinný vykonať na ochranu pamiatkových hodnôt opatrenia proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu alebo odcudzeniu nálezu. Pamiatkový výskum nemožno vykonať, ak nie je zabezpečená následná ochrana nálezov alebo odstránenie nepriaznivých následkov pamiatkového výskumu;
 - c) výskumom získané odborné poznatky spracovať vo výskumnej dokumentácii, ktorá bude vypracovaná v súlade s kritériami, ktoré určuje § 10 vykonávajúcej vyhlášky;
 - d) podľa § 39 ods. 5 pamiatkového zákona oznámiť KPÚ Banská Bystrica 5 dní vopred začatie archeologického výskumu a bezodkladne ukončenie terénnej časti výskumu.

Reštaurátorským výskumom boli na severnej fasáde identifikované gotické fragmenty, pôvodne interiérovej výmalby a kamenných architektonických článkov na dnešnej severnej fasáde lode a sakristie – rozsah pôvodného objektu nebol zistený. Na základe výsledkov výskumu sa predpokladá, že súčasná hmota kostola vznikla prestavbou staršieho objektu, z ktorého sa časť stala súčasťou mladšieho s renesančnými a barokovými úpravami ako aj zjednocujúcou úpravou z prelomu (?) 19. a 20. storočia (historizmus). Vzhľadom k predpokladu, že pri komplexnej obnove môže dôjsť k zásahu nálezových

situácií dokladujúcich vývoj existujúceho PO „kostol“, správny orgán určil v podmienke č. 1 určiť vykonať umelecko-historický a architektonicko-historický výskum, ktorý bude podkladom pre spracovanie ďalšej prípravnej a projektovej dokumentácii komplexnej obnovy NKP.

Nedeštruktívnym georadarovým meraním boli identifikované zvyšky základových murív starších fáz sakrálnej stavby (severná časť staršej stavebnej fázy kostola, resp. základy kaplnky; oporný pilier na severovýchode; oblúkové základy sanktuária, resp. základy kaplnky; časť zaniknutého kostola vo východnom areáli cintorína). Vzhľadom k veľkému predpokladu, že realizáciou zemných, výkopových a terénnych prác súvisiacich s komplexnou obnovou NKP (realizácia odvlhčenia a odvodnenia; odstránenie dvoch betónových oporných pilierov; osvetlenie kostola z exteriéru; terénne úpravy a chodníkové komunikácie) dôjde k zásahu do týchto nálezových situácií a preto správny orgán určil v podmienke č. 14 určiť vykonať záchranný archeologický výskum. Bez realizácie archeologického výskumu môže v súvislosti s výkopovými, zemnými a terénnymi prácami dôjsť k zničeniu cenných archeologických nálezov a situácií súvisiacich s vývojom samotnej NKP, ako aj územia, v ktorom je situovaná.

Na základe uvedeného KPÚ Banská Bystrica určil vo výrokovej časti tohto rozhodnutia ďalšie podmienky, pri dodržaní ktorých je predložený zámer obnovy a úpravy nehnuteľnosti možné pripravovať a vykonávať.

KPÚ Banská Bystrica konal podľa § 32 ods. 2 a 4 v spojitosti s § 32 ods. 5 a 7, § 33 ods. 2 a 4, § 35 ods. 7 a § 39 ods. 1 pamiatkového zákona, posúdil predložený zámer z hľadiska individuálnych pamiatkových hodnôt NKP, záujmov chránených pamiatkovým zákonom, pričom nezistil dôvody, ktoré by pri dodržaní určených podmienok neumožňovali vykonať obnovu a reštaurovanie NKP v narušenom až dezolátnom stave, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Štátny pamiatkový dohľad na úseku ochrany pamiatkového fondu podľa § 32 ods. 12 a § 33 ods. 8 pamiatkového zákona bude vykonávať KPÚ Banská Bystrica.

Podľa § 44a pamiatkového zákona toto rozhodnutie po uplynutí troch rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti stráca platnosť, ak v tejto lehote nebol vykonaný úkon, na ktorý sa vzťahuje.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie Krajskému pamiatkovému úradu Banská Bystrica, Lazovná č. 8, 975 65 Banská Bystrica v súlade s § 53 a 54 správneho poriadku v lehote 15 dní odo dňa doručenia. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

Ing. arch. Mária Flórová
riaditeľka
Krajského pamiatkového úradu
Banská Bystrica

Doručuje sa

Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Medzibrod, Hlavná 5, 976 69 Medzibrod;

Na vedomie

Spoločný stavebný úrad Brusno, Ondrejská 360/1, 976 62 Brusno;

Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica, Lazovná 8, 975 65 Banská Bystrica na založenie do spisu

Osvedčovacia doložka

Osvedčujem, že tento listinný dokument vznikol zaručenou konverziou z elektronickej do listinnej podoby podľa § 35 ods. 1 písm. a) zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov a Vyhláškou Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu č. 331/2018 Z. z. o zaručenej konverzii.

Údaje o pôvodných elektronických dokumentoch

Pôvodný dokument v elektronickej podobe

Názov dokumentu Dokument

Formát dokumentu PDF

Hodnota elektronického odtlačku pôvodného elektronického dokumentu

+RVFQzuOIRmEtGtP5owJEFUd8yBRLrhFARg5kJtpMqHygbBxiEMEGfBTbTLEjS83b6VBOq5QdF1e9OXNOAdUw==

Funkcia použitá pre výpočet elektronického odtlačku SHA-512

Autorizačné prvky pôvodných dokumentov v elektronickej podobe

- ☐ Dokument obsahuje prostriedky autorizácie alebo časovú pečiatku
☒ Dokument neobsahuje prostriedky autorizácie alebo časovú pečiatku

Údaje novovzniknutého dokumentu v listinnej forme

Počet listov 5

Počet neprázdnych strán 9

Formát papiera novovzniknutého dokumentu

Formát papiera Formát papiera A4 (210 × 297 mm)

Počet listov 5

Údaje o zaručenej konverzii

Evidenčné číslo záznamu o zaručenej konverzii 7346-230803-2131

Dátum a čas vykonania zaručenej konverzie 03.08.2023 08:01

Zaručenú konverziu vykonal *

IČO 36631124

Názov právnickej osoby Slovenská pošta, a.s.,
Partizánska cesta 9, 975 99 Banská Bystrica,
OR OS BB, oddiel Sa, vl. č. 803/S

Meno Renata

Priezvisko

Funkcia alebo pracovné zaradenie

+) Ak bola zarúčená konverzia vykonaná automatizovaným spôsobom, údaje o mene, priezvisku, funkcii a o pracovnom zaradení sa neuvádzajú.

Podpis a pečiatka

SLOVENSKÁ POŠTA, a. s.
Partizánska cesta 9
075 00 Banská Bystrica
- 1854 -

SLOVENSKÁ POŠTA, a. s.
Partizánska cesta 9
075 00 Banská Bystrica
- 1854 -